

Jakelussa mainituille

24.6.2025

VN/28535/2023

Työ- ja koulutusperusteisten oleskelulupamenettelyjen ohjausryhmän kokous

KOKOUSMUISTIO

Aika ja paikka

Tiistai 17.6.2025, klo 13.00–15.00, TEAMS-kokous

Läsnäolijat

- Sonja Hämäläinen, TEM pj.
 - Satu Salonen, TEM
 - Ariann Grandell, TEM
 - Jarmo Tiukkanen, TEM
 - Tuulia Muuronen, TEM (sihteeri)
 - Essi Lojander, TEM
 - Tuuli Tuunanen, SM
 - Katja Luopajarvi, UM
 - Sirkku Linna, OKM
 - Annamari Soikkeli, Business Finland (WiF)
 - Katja Kultalahti, ELY-keskus
 - Närhi Henna, OKM (liittyi n. klo 14)
 - Maisa Gynther (DVV) (poistui 13:30)
- Esittelijät/seurantalintojen omistajat:
- Irina Kurkaa, Migri
 - Asta Kassinen, Migri
 - Maaru Launiemi-Mattila, Migri
 - Eili Andersson, UM
 - Riina Keskinen, UM
 - Iida Niemi, UM
 - Johannes Hirvelä, Migri

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:00.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Haavoittuvuus selvityksen ja yrittäjäselvityksen valmistelu

Grandell esitteli haavoittuvuus selvityksen tilannekatsauksen ja kv-opiskelijoihin liittyviä ilmiöitä ja hankkeessa tunnistettuja haasteita. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 1).

Muuronen esitteli selvityshankkeen kasvuyrittäjän ja yrittäjän oleskelulupien uudistamistarpeista, hankkeen tavoitteet ja tehtävät, tilannekatsauksen ja tässä vaiheessa havaitut haavoittuvuudet/haasteet. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 2).

Sovittiin, että haavoittuvuus- ja yrittäjäselvityksistä tuodaan ohryyn katsauksia tarpeen mukaan, kun valmistelu edennyt.

4. Seurantalinjojen tilannekatsaukset

- **Seurantalinja 2: tilannekatsaus ja riskimallin valmiusaste, koripohjainen raportointi, ttol-riskisanojen käyttö, riskikehikko (tiedoksi, keskusteltavaksi)**

Kurkaa esitteli linjan nostot, riskiperusteisen käsittelymallin tilannekuvan, koripohjaisen raportoinnin ja katsauksen riskikehikkoon. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 3).

Riskiperusteisen käsittelymallin osalta raportointi puuttuu opiskelijat ja tutkijat -prosessista sekä erityisasiantuntijat, kasvuyrittäjät ja muu työntekeo-prosessista. **Sovittiin**, että Kurkaa selvittää koriohjautuvuuden raportoinnin käyttöönottoaikataulut kirjallisesti TEM:lle.

Viime vuonna toimineen työ- ja koulutusperusteisten oleskelulupamenettelyjen kehittämisen yhteistyöryhmän toimeksiannon perusteella luotua riskikehikkoa on työstetty Migri ja UM yhteistyöllä, mutta Migri vetoisesti. Riskikehikko koulutetaan edustustoille kesällä ja otetaan käyttöön heti koulutusten jälkeen. Riskisanojen osuvuuden raportointi vaatii osittain vielä viilauksia. **Sovittiin**, että riskiasiansanojen osuvuutta käsitellään UM-Migri kehittämissryhmässä alkusyksystä.

Sovittiin, että Migri koostaa riskikehikosta tiiviin yleisesityksen viime vuoden yhteistyöryhmän aineistoja hyödyntäen ja kuvauksen riskimallista, asiansanojen käytöstä ja automaation roolista siinä. Selvitys toimitetaan kirjallisena TEM:lle.

- **Seurantalinja 3: tilannekatsaus (tiedoksi) ja jälkivalvonnan tilannekuva (keskusteltavaksi)**

Kassinen esitteli linjan nostot ja automaattisen jälkivalvonnan tilanteen. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 3). **Sovittiin**, että jälkivalvonnan prosenttiosuuksien tuomisesta tilannekuvaan sovitaan kirjallisesti kokouksen jälkeen (mukaan tilannekuvaan mm. aloitettujen selvityksien osuus kokonaisluvusta tai peruutukseen johtaneiden prosenttiosuudet avatuista peruutusharkinnoista).

- **Seurantalinja 5: Tilannekatsaus ja digi- ja datakehityksen seuranta (tiedoksi)**

Kurkaa esitteli linjan nostot. Tarkemmat tiedot esityksestä (Liite 3). **Sovittiin**, että Kurkaa selvittää, onko opiskelijaprosessissa tehty ennustetta hakemusmääristä ja resursseista ja niiden vaikutuksista käsittelyaikoihin ja palataan asiaan kirjallisesti kokouksen jälkeen. Digi- ja datatarpeiden esittely lokakuun ohryyn.

- **Seurantalinja 6: Tilannekatsaus (tiedoksi)**

Kurkaa esitteli linjan nostot. Linjan projektit etenevät aikataulussa. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 3).

- **Seurantalinja 4: Edustustonselvityksen ja tunnistautumisen nykytilakuvauksen esittely (keskustelu ja ohjaus)**

Andersson esitteli edustustonselvitystä, selvityksen tuloksia, esille nousseita muita havaintoja ja kuvauksen UM:n ideaalilupaprosessista. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 4). Jatkotyöstä ei ole vielä sovittu, vaan sen osalta toivotaan ohjausryhmän ohjausta.

TEM:n toiveena edustustonselvitykselle on, että siitä saataisiin läpivalaisu edustustojen prosesseista oleskelulupiin liittyen ja läpivalaisu pohjalta pystyttäisiin havaitsemaan ns. pullonkaulat. Tarvitaan tarkkoja tietoja mm. lukumääristä ja havaittujen haasteiden mittaluokasta, jotta prosessia voidaan lähteä kehittämään tietopohjaisesti. Jos tiedot liian geneerisiä, ei pystytä tunnistamaan todellisia pullonkauloja. Esimerkiksi jos ongelmana on paperihakemukset, tarvitaan dataa paperihakemusten määrästä ja paljonko niitä on suhteessa muihin hakemuksiin. Resurssien osalta tulisi saada laskennallista tietoa siitä, mikä osuus edustustojen työntekijöiden työajasta allokoituu lupaprosessiin, mitkä ovat prosessin alkuvaiheen tehtäville asetetut käsittelyaikojen tavoitetasot ja mikä olisi tarvittava htv-määrä, jolla tavoitteeseen päästään. Olisi myös hyvä saada eriteltyä eri lupakategorioissa toteutettavat tehtävät suhteessa käytettyyn työaikaan, jotta saadaan tietoa työ- ja opiskeluperusteisten lupien hakemusmaksutuottojen jyvittämiseksi maksuasetusvalmistelussa. UM toi esiin, että heillä ei ole saatavilla eriytet-

tyä dataa eri lupaperusteisiin kohdentuvista resursseista, koska samat käsittelijät käsittelevät kaikkia hakemuksia. Puheenjohtaja totesi, että lupakategoriakohtaiseen erittelyyn työtehtävien jakautumisesta riittäisi tässä vaiheessa edes karkea arvio.

UM:n mukaan edustustokohtaiset erot selittyvät suurelta osin asemamaan olosuhteilla sekä edustustokohtaisesti määritellyillä prosesseilla (esim. tiettyjä kansalaisuuksia ja hakijaryhmiä kuullaan enemmän kuin toisia).

Launiemi-Mattila esitteli Migrin tunnistamat keskeiset haasteet ja ratkaisuehdotukset prosessin alkuvaiheen kehittämiseksi. Migri on ollut mukana edustustonselvityksen teossa, mutta ei ollut ehtinyt kommentoida ja täydentää viimeisintä UM:n aineistoversiota ennen ohjausryhmän kokousta. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 4, diat 20-25).

Migri toi esiin, että keskeisenä ongelmana on, että kokonaisprosessilla ei ole yhteistä johtamismallia eikä Migrillä käytännössä ole mahdollisuutta ohjata kokonaisprosessia. UM:lle kuuluu edustustoverkoston ohjaus, edustustoja johtavat niiden päälliköt, jotka vastaavat edustuston toiminnasta kokonaisuudessaan ja Migrillä on puolestaan kokonaisprosessin omistajuus. Koska toimijoiden näkökulmat ovat erilaiset, on isojen, kokonaisprosessia hyödyttävien kehittämistoimenpiteiden ideointi, toteuttaminen ja seuranta hankalaa. Muut Migrin tunnistamat keskeiset haasteet liittyvät puutteisiin prosessin alkuvaiheen läpinäkyvyydessä, tunnistautumisaikojen ennakkoinnissa ja kokonaisprosessin yhdenmukaisuudessa. Migrille erityisesti seurannan tunnusluvut ovat tärkeitä ja kokonaisprosessin johtamisen edellytyksenä olisi määrittää yhteiset mittarit, joiden avulla toimintaa voidaan seurata. Migrin mukaan keskeiset haasteet ovat ratkaistavissa siten, että sekä toteutettavuus että vaikuttavuus ovat korkealla tasolla.

UM toi esiin, että eniten työllistävät ja haasteellisimmat työvaiheet on edustustonselvityksen myötä todettu, ja helppoja ratkaisuja ei prosessin kehittämiseen ole tunnistettu. Vaikuttavat ratkaisut vaativat todennäköisesti poliittista tahtotilaa ja lakimuutoksia. Nuumerista dataa voidaan selvitykseen lisätä. Edustustolle asetettu tunnistautumiseen pääsemisen tavoiteajaksi 15 vrk. Asiakirjojen ulkoisten verifiointipalveluiden käyttöä ollaan pilotoimassa New Delhissä perhesidehakemuksiin.

TEM:n toimesta todettiin, että selvitykseen tarvittaisiin edustuston työvaiheille vielä erittely työvaiheista/kellotuksista prosesseittain ja lukumääriin/hakemusmääriin suhteuttaen, jotta saadaan esille mittaluokka. TEM tunnisti myös muita datapohjaan liittyviä tarpeita.

Jatkotyöstössä on tärkeää identifioida myös muutoksia, jotka saattavat edellyttää lakimuutoksia ja järjestelmäkehitystä. SM:n tulee olla mukana jatkotyöstössä, koska perhesidehakemukset vievät paljon resursseja ja niissä ohjauksen toimivalta on SM:ssä.

Sovittiin, että edustustonselvityksen osalta keskustelua jatketaan erikseen UM, SM, Migri ja TEM kokoonpanolla. TEM kutsuu kokouksen koolle lomien jälkeen.

Seurantalinja 1: Scoreboard

Ei ehditty käsittelemään. Aineisto toimitetaan ohjausryhmälle muistion liitteenä (liite 5).

5. Digitalisaation edistämisen työryhmän tilannekatsaus ja muutosesitys

Ei ehditty käsittelemään. Siirretään käsittely lokakuun ohjausryhmään.

6. Muut asiat

Ei muita esille nousevia asioita.

Koonti kokouksessa sovituista asioista:

- Haavoittuvuus- ja yrittäjäselvityksistä katsaus tarvittaessa, kun valmistelu edennyt.
- Linja 2: Migri (Kurkaa) selvittää koriohjautuvuuden raportoinnin käyttöönottoaikataulut kirjallisesti TEM:lle.
- Linja 2: Riskiasianojen osuvuutta käsitellään UM-Migri kehittämissyysryhmässä alkusyksystä.
- Linja 2: Migri koostaa riskikehikosta tiiviin yleisesityksen viime vuoden yhteistyöryhmän aineistoja hyödyntäen ja kuvauksen riskimallista, asianojen käytöstä ja automaation roolista siinä. Selvitys toimitetaan kirjallisena TEM:lle.
- Linja 3: Jälkivalvonnan prosentiosuuksien päivityksistä tilannekuvaan sovitaan kirjallisesti kokouksen jälkeen.
- Linja 5: Migri (Kurkaa) selvittää, onko opiskelijaprosessissa tehty ennustetta käsitelyajoista huomioiden käytävissä olevat resurssit, hakemusmäärä ja jonot, asiaan palataan kirjallisesti kokouksen jälkeen. Digi- ja datatarpeiden esittely lokakuun ohryyn.
- Linja 4: Edustustonselvityksen osalta keskustelua jatketaan erikseen UM, SM, Migri ja TEM kokoonpanolla. TEM kutsuu kokouksen koolle lomien jälkeen.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:07. Seuraava kokous 1.10.2025.

Liitteet LIITE 1: haavoittuvuus selvitys, esitys ohrylle 17.6.2025.pptx
LIITE 2: Selvityshanke kasvuyrittäjän ja yrittäjän oleskeluluvat, ohry.pptx
LIITE 3: Seurantalinjat 2-6 kansidiat 17062025 FINAL.ppt
LIITE 4: Edustustonselvitys_TEMohry_kesäkuu2025_UM.pptx
LIITE 5: Scoreboard_3_2025_TEM_17.6.2025

Jakelu Ohjausryhmän jäsenet

Tiedoksi TEM/MAKO